

IZHAJA VSAK DAN

Če se ne deluje in prebrskati ob 5. ob ponedeljkih ob 5. zjutraj. Posredniški št. se prodajajo po 3 v. (6 stot.) v mnogih letnikih v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, Št. Petru, Pivkovi, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastavice št. po 5 v. (10 stot.)

KLASIRANJE RACUNAROV NA MILIMETRE v širini. Ocene: OČNE: Izgubijo se v obliki št. 3 st. mm. zahteva, zahteva, poslanec, oglaševalni zavod po 3 st. mm. Za oglaševanje v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglašaji po 4 st. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglaševanje sprejema inštitucija oddelek uprave „Edinosti“. — Plačilo se izključno le upravi „Edinosti“. Plačilo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč“

NAROČNINA ZNAŠA

na celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; an. naročba brez dopolnilne naročnine, se upravnica ne odira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: na celo leto Kron 5.30, na pol leta Kron 3.00.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno vana pisma se ne sprejemajo in rokajati se ne vrstajo. Naročnina, oglaševanje in reklamacije se pošiljajo na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GOBINA. Lastnik koncesije lista „Edinost“. — Nacionalna Tiskarna „Edinost“, vpisana družba s omejenim poročilom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20. Polno-branilni račun št. 541-552. TELEFON št. 1-52.

Ker je bila včeraj telefonska zveza z Dunajem pretrgana, so izostala najno večja brzojavna poročila.

BRZOJAVNE VESTI.

Gališki deželni zbor.

LVOV 5. (Kor.) Danes je bilo otvorjeno zasedanje gališkega deželnega zbora.

LVOV 5. (Kor.) Na današnji seji se je razpravljalo o volilno-reformni predlogi. Po seji se je zglasila pri deželnem maršalu deputacija tukajšnjih poljskih in rusinskih organizacij in mu izročila petico, v kateri zahteva politično enakopravnost žensk in priznanje aktivne in pasivne volilne pravice za deželni zbor.

Vojni odsek avstrijske delegacije.

DUNAJ 5. (Kor.) Vojni odsek avstrijske delegacije je sprejel po pododseku predložene resolucije. Mornariški poveljnik admiral Haus je odgovoril danes na razna vprašanja v zadnji seji.

Cesar Viljem odpotoval v Stuttgart.

DONAUESCHINGEN 5. (Kor.) Cesar Viljem je odpotoval danes dopoldne v Stuttgart. Državni kancelar se odpelje popoldne v Berlin.

BERLIN 5. (Kor.) Wolffov urad poroča iz Donaueschingena: Cesar je poklical danes popoldne državnega kancelarja in strassburškega poveljujočega generala pl. Daimlinga, da mu poročata o znanih dogodkih v Savenu. Cesar je odredil, da se mora vsa saveljska garnizija do nadaljnjega odredbe preseliti na vežbališče.

BERLIN 5. (Kor.) Z ozirom na vesti, da je potovanje državnega kancelarja Bethmanna Hollwega v zvezi z njegovo nameravano krogom, poroča „Lokalanzeiger“ iz poučenih krogov, da so vse slične vesti brez vsake podlage. Državni kancelar nikakor ne misli demisionirati.

Nezgodna škofa dr. Krapca.

ZAGREB 5. (Kor.) Vukovarski škof dr. Krapac je danes na sprejehu tako nevarno padel, da je zadobil težko poškodbo na kolenu. Povratek v Vukovar je radi tega za nedoločen čas odložen. Škof je moral leči v posteljo.

Odhod Srbov iz Plevlje.

CETINJE 5. (Kor.) Srbi so včeraj zapustili mesto Plevlje, ki pride pod Črnogoro. Povodom poslovitve je priredil črnogorski general Martinović srbskim oficirjem slavnosten banket.

Pogodba med Srbijo in Rusijo?

BELGRAD 5. (Kor.) — Uradni tiskovni urad odločno demantira vesti o neki dozdnevni pogodbi med Rusijo in Srbijo. Moredajni srbski krogi obžaljujejo poskuse, s katerimi se hoče otežkoti razjasnitev položaja.

Novi avstrijski poslanik v Belgradu.

BELGRAD 5. (Kor.) Novi avstrijski poslanik, fml. baron Glessl in njegova soproga sta prispela danes semkal.

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman. Spisal Xavier de Montépin.

Trenutek, ki ga je pričakoval Tankred d'Hérouville, je prišel.

— Napraviti moram konec — je dejal sam pri sebi.

Izpremenil je takoj svojo taktiko. Trikrat je odbil nasprotnikov meč in vežoč ga spretno in z neodoljivo silo, ga mu je zbil na tla.

Lascars se je takoj pripognil, da bi ga pobral. Toda markl ga je prehitel. Po bliskovito se je zopet vzravnil in zaklical, držeč nasprotnikov meč v roki:

— Tega onečalečnega meča naj nihče ne uporablja več! — S temi besedami je prijel meč za ost in držal, ga zlomil na kolenu in vrge oba kosa zase.

— Moja uloga bi bila dokončana — je nadaljeval — toda začeti se mora sedaj uloga lakajev. Da spravijo tega brezčastnega iz hiše!

Trenutek pozneje je odkorakal Roland de Lascars razoglav, bledega lica, s sovražstvom in obupom v srcu in brez meča skozi vrste in hiši in na dvorišču stoječih in ro-

Rusko železniško posojilo na Francoskem.

PARIZ 5. (Kor.) Ruski ministrski predsednik Kokovcev je dobil tekom svojega bivanja v Parizu zagotovilo, da bo rusko železniško posojilo, v znesku 500—600 milijonov, emilirano takoj po francoskem državnem poročilu.

Stavka železničarjev na Angleškem.

LONDON 5. (Kor.) Stavka železničarjev v Walesu zavzema vedno večje dimenzije. Dosedaj je stopto v stavko že okoli 1500 vlakovodij in kurjačev. Radi stavke železničarjev je brez kruha tudi okoli 1500 rudarjev.

Francoska ministrska kriza.

PARIZ 5. (Kor.) Položaj, ki je nastal vsled ministrske krize, se je pričel polagoma razjasnjevati. Največ šans ima Caillaux, ki pa gotovo naleti na močno opozicijo. Eventualni kabinet Ribot bi bil republikanski. Če se ponesreči ta kombinacija, bo najbrže poverjena sestava novega kabineta senatorju Dumergue, ki bi dobil brez težko potrebnopodporo. Današnji dan je za odločitev krize odločilen.

Kabinet Dupuy.

PARIZ 5. (Kor.) Polnčar je poveril sestavo novega kabineta Dupuyju, ker je Ribot odklonil ponudbo.

Najnovejši zločin sufragetk.

LONDON 5. (Kor.) V Skelmorle pri Glasgowu je uničil požar tamkajšjo krasno graščino, ki je stala 25.000 funtov šterlingov. Domneva se, da so požar zanetile sufragetke.

Mehikanske homatije.

NEW-YORK 5. (Kor.) Glasom poročili iz Browas ille se je vršil pri Tuli 24urni boj med vladnimi četami in vstaši. Boj se je končal z zaugo vstašev; vladne čete so pustile na bojišču nad 200 mrtvih.

V zadregi!

Sedaj se — perejo! Prišlo je, kakor je moralo priti. Narav, resnica, logika dejstev so pač močnejše, nego pa zavratnost, neiskrenost, hinavstvo ljudi. Proti naravi ni boga, vsaj vsepšnega ne! Pred vsem pa ne more biti trajno, kar ni fundirano na resni podlagi, na podlagi danih in nespremenljivih dejstev. Kar ni naravno, kar ni v soglasju z logiko obstoječih dejanskih razmer, mora razpasti, mora priti prej ali slej v kolizijo — samo s sabo. Kar je presajeno v tla, ki mu ne morejo dati potrebne življenjske snovi, kar ni vzraslo iz narave ven, kar je nastalo in se goji umetno, ne pa organsko, ne more uspevati, ni zdravo in mora veneiti. Ni boja proti naravi!

To se uresničuje tudi na nemško-italijanski zvezi. Protinaravna je. Tako protinaravna, kakor bi bilo brezpačetno početje, če bi kdo hotel združiti ogenj in vodo. Ali mora ugasniti ogenj, ali pa izhlapeti voda. Trajnost take zveze je izključena, ker jo izključuje narava.

Za to zvezo niso dani potrebni pogoji. Končni cilji Nemcev so v diametralnem

navskrižju z onimi Italijanov. Če kje, pome-njajo nemški cilji uresničenje tistega latin-skega reka: „Mors tua, vita mea!“ Tvoja smrt — moje življenje!

To resnico razglašajo v lapidarnem stilu dogodki zadnjih dni. Nemci v Trstu so nedavno temu, na občem zboru svojega političnega društva, predložili avstrijskim Italijanom svojo vizitko, na kateri so jim ponudili svojo pomoč, so jim v vseli formi napovedali svoje zavezništvo proti Slovanom. Mi smo že povedali svojo sodbo o tej zvezi. Ni to zveza iz resničnega srčnega nagnenja in prav gotovo jej ni kumovala misel na trajno skupno harmonično življenje. Ne na tej, ne na oni strani. Rodila jo je neiskrenost, zavratnost! Sebična politična špekulacija. Posebno pa je nemški ženin stopil pred politični oltar z mislijo na bodočo — raz-poroko o primernem času. V trenotku, ko bo uresničen namen, radi katerega je sklenil to zvezo. Zveza, sklenjena s takimi sklepi, s takimi nameni in s takimi zavratnimi mi-slimi, ne more imeti božjega blagoslova. Nemoralna je! Ni legitimna. Je to pravi pravcati — konkubinat!

Za tak „divji zakon“ smo označili mi zvezo med Italijani in Nemci. Kakor v navadnem življenju: močnejši del, čim je nasilen — bodi da je minula mikavnost, bodi, da je dosegel kak drug namen, radi katerega je sklenil to zvezo — ostavlja slabjšega v bedi in obupu....!

Kakor rečeno: dogodki so potrdili to našo sodbo o nemško-italijanski zvezi. Še ni prav odzvenel „da“ poročencev in še ni ovenel poročni venec na glavi novoporočenke — laške kamore, že so padale nje pesti po glavi poročenca in — viceversa. Nemške pesti po laških glavah in narobe. In pa še kak povod temu! Boj Italijanov za svoj naj-višji — kulturni postulat! Sedaj pa vprašajmo: če že v boju za kulturne postulate morajo biti argumenti — razbite nemške in italijanske glave — razbite, ne morda od kakoga tretjega, ampak medsebojno — kako naj bi prišli ti zavezniki v lepi harmo-niji preko tistih političnih cil-jev, ki jih je začrtal Nemcem sam železni kancelar Bismarck in ki jim vodi pot preko Trsta na Vzhod! Od Belta do Adrije! To je politični testament železnega Bismarcka, tega gigantskega ustvaritelja Velike Nemčije, tega graditelja, ki je zasnoval načrte za zgradbo nemškega svetovnega gospodstva in ga slave Nemci kakor svojega narodnega svetnika. Ali res mislijo naši Italijani, da bodo Nemci perdonirali njih, ravno in le njih, da njim na ljubo odnehajo od izvajanja poslednje volje svojega velikega političnega testatorja?!

Vzlic temu, ali pravzaprav: ravno zato so ekscesi v Gradcu prišli Nemcem kaj v neprilog. Ni še čas za to. Italijanska hrčka še ni zrela. Prej naj pade jugo-slovanska. A sklatijo naj jo doli — Italijani! To je uloga, ki so jo Nemci prisodili Italijanom na korist — nemških računov! Od tod velika zadrega v nemškem ta-

boru po ekscesih v Gradcu. Sumljivo tihi so ostali nemški listi. Oni, ki sicer toliko kriče, če se je kdo dotaknil svetosti — nemškega značaja univerz v pretežno nem-ških mestih, so ostali to pot hladni in kar nič niso bili ogorčeni. Niti razbite nemške glave jih niso bolele!

Razumemo. Saj so pretepi med Nemci in Italijani v Gradcu tako neznanosko, in neusmiljeno kompromitirali malo poprej sklenjeno zvezo — v imenu kulture!

Zadrega na višku. V tej zadregi so posegli Nemci po finti, da si je bolj prisiljene ne moremo misliti. Toliko da niso rekli, da so bile laške batine, ki so jih prejemale Nemci na „nemški“ univerzi sami — poljubni. Z vsa resnostjo in brez sramu so zatrjevali, da laški ekscesi v Gradcu niso bili naperjeni proti Nemcem! Nti hrupne demon-stracije, ko so laški dijaki prinesli v Trst karat svoje razbite glave in ko so jih Itali-jani proslavljali po ulicah kakor svoje he-roje — niti te niti bile naperjene proti Nemcem. Vse je zgodilo pravzaprav iz lju-bezeli in zgolj zavezniške zvestobe. Tako je nemška zadrega neusmiljeno naterala na mučnolici najočitnejšo resnico in najjasnejšo logiko.

Vendar so se menda bali, da svet, v kolikor je v njem še kaj zdravega razuma, ne bo mogel umeti take razlage, take ne-skladnosti, tak atentat na zdravo pamet. Zato se je moralo tudi nemško politično društvo v Trstu oficijelno — osmešiti in blamirati.

V včerajšnjem „Trilater Tagblattu“ pri-občuje namreč nemško politično društvo v Trstu oficijelno izjavo, kjer trdi z resnim obrazom: da impulzivno gibanje italijanskih dijakov ni naperjeno proti Nemcem, da je italijansko časopisje opetovano naglašalo to, da „politično neodvisni nemški krogi v Trstu sicer obžaljujejo te dogodke, da jim pa ne pripisujejo nobenega pomena, in slednjič, da taki ob danih razmerah vsikdar možni prigodki ne morejo odvračati Nemcev v Primerju od poti, ki so jo spoznali za pravo, in stremijo za resnimi ljudskimi cilji“.

Kaki argumenti! Bunka, ki sem jo dobil po glavi, ni bila namenjena meni! Zato me tudi ne boli! Ali, povej nam zdrava pamet: komu je bila pravzaprav namenjena ta bunka?!

Ja neodvisni politični krogi hočejo biti to? Ali naj bo to suneč v rebra puljskim Nemcem, ki najstrožje obsojajo to nemško-italijansko zvezo? Morda zato, ker so ti večinoma c. kr.?! Na, če so gospoda tižški Nemci tako strašno neodvisni, zakaj pa se ne upajo na dan z imeni, ki so v odboru njihovega društva? Pa ne da bi jih vendar nekoliko ženinela ta zveza? Ali pa morda vendar niso tako — neodvisni, marveč tudi malce — c. kr.?!?

Na italijansko časopisje se sklicujejo. Ti ljubi Bog — saj tam je tudi velika za-drega?! Saj se mora najpriprostejšemu čl-

VII.

Roland de Lascars.

Baron Roland de Lascars je bil, dasi-ravno ne slavnega, pač pa zelo starega ple-miškega rodu, ki je imel svoja posestva v provinciji Limonsin, in je bil kot edini sin zadnji svojega rodu.

Vsled smrti svojega očeta je postal že v svojem dvalndvajsetem letu lastnik znat-nega imetja, namreč dveh posestev, od ka-terih je eno nosilo njegovo ime in ki ste mu donosili šestdesetisoč liver — dvesto-tisoč frankov po sedanjih vrednosti — letnih dohodkov. Poleg tega pa je bil tudi lastnik jako lepe palače v rue St. Louis v Parizu.

Narava ga je duševno in telesno iz-redno odlikovala, vendar pa je pod zelo prijetno vanjostjo in lahkim, prijetnim, da, duhovitim govorjenjem skrivalo popolnoma pokvarjeno srce in duša največjega lopova.

Že od svoje mladosti, reko bi se celo lahko, od svojih otroških let je kazala nje-gova rana pokvarjenost, da je nosil v sebi kati vseh pregreh. Oče, ki se nikakor ni dal varati v tem pogledu, ga je prosil, po-učeval in svaril, a ker vse ni izdalo nič in je izprevidel, da se sin ne da izpreobrniti, je končno v svojih, najboljših letih umrl same žalosti, ker je izpoznal, da bo bodočnost njegovega pokvarjenega sina morala biti grozna.

(Dolge.)

Danes ob 8½ zvečer Miklavžev večer Sokola v veliki dvorani Nar. doma.

tatelj „Piccola“ čudno zdeli in tudi najneumnejša baba na stari Reni mora zmajevati z glavo, ker ne more umeti, kako gre to skupaj: zaveznitvo, soglasje v ciljih, kulturna vzajemnost, in pa — pobljanje glav?

Ne, to so neskladnosti, ki morajo osupljati, v katere ne more nikdo verjeti, in ki jih mora zagrešati le oni, ki nima ali pamei, ali pa — politične morale! Da — to je prava beseda v označenju zveze Italijanov z Nemci! Od tudi tudi — velika zadrega na obeh straneh, ko morajo braniti tako nenaravno in nemoralno razmerje.

Ni pa trebalo šele zatrjevati, da ta gnusni konkubinat ostane za sedaj še nadalje. Kako dolgo? O tem bodo odločali — nemški načrti. In potem — gospoda Italijani?!

Policijski agent obtožen žaljenja veličanstva.

Pula, 4. dec. 1913.

Včeraj se je vrtila torej pred okroglim sodiščem v Rovinju razprava proti policijskemu agentu Dardiju radi žaljenja veličanstva.

Razprava je bila posebno zanimiva v sled dejstva, da so nastopili kakor priče skoraj vsi policijski agenti nameščeni v Puli. Zastavljanje je bilo tudi prejšnji šef puljske policije, pol. svetnik Osti. Med pričami je bil seveda tudi sedanji policijski šef, višji komisar dr. Mlekuš, ki je — se svojim konfidentom Carlinom vred — igral v tem procesu jako važno vlogo.

Obtoženec je tajil vse. Pač, deloma je priznal dejanja, radi katerih je obtožen, ali izgovarjal se je s tem, da je dotične izjave mislil vse drugače, nego si jih tolmači sodni dvor. Branil ga je kazenski branitelj Dalla Zonca, ki je predlagal, naj se obtoženec proglasi za — umobolnega! Toda ni vzel s tem predlogom. Sodni dvor je obsodil obtoženca na osem mesecev težke ječe.

O historijatu tega procesa bi se dalo pisati cele knjige. Toda ta naloga spada — c. k. policijskemu ravnateljstvu v Trstu, ker so razne druge stvari in osebe zamotane v tem procesu.

Preiskava je ugotovila, da je bil sedanji policijski šef že lansko leto obveščen o tem zločinu. In to oficijalno od dveh strani. Poprej je g. dr. Mlekuš zanikal to, ali na konfrontaciji z dotičnimi organi pred preiskovalnim sodnikom je priznal to dejstvo.

Vprašanje je, zakaj je molčal? Nu, v to je poklican drug forum, da prinese jasnosti v to vprašanje. Ali ga je morda zavel njegov konfident Carlin, ki je bil poprej velik prijatelj Dardijev?!

Bilo kakor bilo — vsekakor bi se bila stvar lahko poravnala drugim potom. Mnogi trde namreč, da je bil Dardi do neke meje le žrtev. Vsega sočutja vredna pa je družina Dardijeva — žena in 3 otroci. Po 25 letih službe izgubi Dardi — vse. Družina je na cesti...!

Vprašati pa moramo slavno c. k. policijsko ravnateljstvo v Trstu, ali mu ni še dovolj v naši Puli? Ali se mu vdi, da je že skrajni čas, da napravi v Puli red in da sčisti nezdravo atmosfero?

Dogovor med hrvatsko-srbsko koalicijo in ogrsko vlado.

Čim se je raznesel glas, da je po tolikih pogajanjih in potovanjih komisarija Ivana Skerleca prišlo vendar do sporazuma z ministrskim predsednikom grofom Tiszo, hitro so od izvršne hrvatske strani — kjer, nota bene, mnogo oteplelo, z najradikalnejšimi frazami, a so vsakdar pripravljeni za naju mazanejši oportunizem pod pogojem, da oni sami pridejo do korita — hitro zastavili z grdimi sumničarji: koalicija je prodala prava Hrvatske, se je uslužila ogrski vladi, se je obvezala podpirati na volitvah staromadžarone itd. itd.

Taj kampanji podtikanja in sumničarja so temeljito napravila konec — vsaj za pametne in lojalne ljudi — pojasnila, ki jih je podal član bivše „narodne vlade“ in član ekskuzivnega odbora koalicije dr. Vladimir Nikolić Podrinski na zadnjem zborovanju koalicije o paktu, sklenjenem z grofom Tiszo.

Na teh pogajanjih je šlo le za ustvaritev predpogojev za rešitev krize, povzročene po nameščenju komisarijata.

Ti predpogoji so bili: da se od strani komisarijata in imenuje ustavni, hrvatskemu saboru odgovorni ban, da se takoj razpiše volitve v sabor in izvedejo v smislu zakona o svobodi in čistoči volitev — to je: brez vsacega pritiska in vplivanja od strani vlade —, da se odpravi iz železniške pragmatike tisti jezikovni paragrafi, ki je najbolj poostrižil krizo, da se odpravijo madjarska označenja železniških postaj na Hrvatskem, in da se izvede zakon o krajevnih imenih, kakor ga je sklenil hrvatski sabor, a ga ogrska vlada ni pustila izvesti, da si je že davno zaoklonil na po vladarju. S tem zavlačevanjem si je ogrska vlada arogirala

pravico, ki je nima, ker določanje krajevnih imen je stvar hrvatskega sabora, notranja, avtonomna stvar Hrvatske, a zakon določa, da se ogrska vlada nima utikati v notranje stvari Hrvatske.

Za to je šlo in to je koalicija tudi dosegla. Kakih pravic Hrvatske pa ni mogla izdati ali prodati, ker na teh pogajanjih ni šlo za rešitev hrvatskega vprašanja, ampak le za rešitev krize in osvobodjenje iz okov, v katere je izjemno stanje ukovalo vse narodno življenje na Hrvatskem. Rešitev hrvatskega vprašanja niti ne spada v kompetenco kakih političnih organizacij, ampak v kompetenco hrvatskega parlamenta.

Koalicija je torej dosegla: prvo in glavno: — rešitev krize, vzpostavitev normalnega življenja na podlagi svobodno izvršenih volitev, vrhu tega še odpravo dveh hudih kršitev zakona (pragmatika, krajevna imena).

Ta nje vspeh je neoporečen. A ker je reševanje drugih sporov, ki tvorijo kompleks hrvatskega vprašanja, naloga sabora, gre zopet koaliciji zasluga na tem, da je omogočila sestanke in zborovanja sabora, ker je s tem vsaj otvorila pot za reševanje te naloge.

Torej nič izdajstva, nič obvez napram madjaronom, tudi nič sebičnosti na škodo drugih poštenih narodnih strank, kajti zaupnikom koalicije je dovoljeno sklepanje lokalnih kompromisov z drugimi strankami, izključivši edino le „nepošteno elemente“, kakor je naglasil Nikolić Podrinski.

O izdajstvu in prodaji kriči le tista frankovski furtivaško-madjarska družba, ki bi se — sama rada prodajala!

Domače vesti.

Kako se na c. k. uradih spoštujejo drž. zakoni. Neki naš davkoplačevalec, ki je rabil informacije o legi nekoga zemljišča, je šel na c. k. katastralni urad za okolico, ki ga vodi geometer g. Declich v ulici Torre bianca št. 2. O kakih slovenskih napisih na tem c. k. uradu, namenjenem le za slovensko okolico, seveda ni govora. Ko je dotičnik vstopil v rečeni urad, pozdravil slovenski, in se predstavil najbližjemu mlademu uradniku, ga je ta-le sicer ustavil prijazno sprejel, ali takoj nagovoril Italijanki, češ, da ne razume, kaj mu stranka govori, in če ona ne zna Italijanski, naj pa govori — nemški!

Naš človek je kar obstal nad preprijaznim poukom in nadaljeval Italijanski in potem vprašal Italijanski, ali morda ostala dva gg. uradnika, ki sta se nahajala v isti sobi, razumeta slovenski. Na zanikajoči odgovor prvega uradnika, je naš človek vprašal, ali bi se morda dalo govoriti z g. predstojnikom? Ali tega gospoda — ni bilo v uradu. Na vprašanje stranke, ali se ni morda zmotila, in da se ne nahaja v c. k. uradu, ki je celo izrečno določen za tržaško okolico, mu je zopet oni mladi gospod uradnik prijazno pojasnil, da je to c. k. katastralni urad za tržaško okolico in da v njem ne razume niti slovenski!

Pri odhodu stranke je bil še pojasnil, da vsi fiducijarji, ki prihajajo tjakaj, govorijo Italijanski.

Ne vemo, kako bi ožigosali tako preziranje državnih temeljnih zakonov od strani c. k. urada v Trstu, kjer nam vendar državne oblasti ne morejo nikakor več zanikati upravičenosti naše zahteve po jezikovni enakopravnosti. A v tem slučaju posebno še ne gre za mesto, marveč izrečno za slovensko okolico, kjer vsak pojav našega življenja jasno pokazuje, da smo Slovenci povsod v pretežu in odločilni večini.

Tu ne priznavamo izgovorov; niti ni onega znanega spekuliranja na pretirano vladnost in popustljivost našega ljudstva, in to posebno zato ne, ker je izključeno, da ne bi bilo za take urade dovolj jezikovno vposobljenih uradnikov. Seveda, če se slovenske prošle načeloma in dosledno odklanjajo, češ, da ni mest, a sprejema le laške protežirance brez jezikovne in morda brez še kake druge potrebne kvalifikacije, potem seveda morajo obstajati take škandalozne razmere v državnih uradih, kakor gori opisano, — razmere, ki bijejo v obraz državnim zakonom.

Naši c. k. uradi naj se ne varajo. Naše ljudstvo požira v uradih samih v svoji pohlevnosti marsikaj. Ali radi tega naj ne mislijo gospodje, da to ljudstvo ni ozlovoljeno in daja temu ozlovoljenju tem krepkeje izraza tam, kjer ima smisla in srca za njegove toli opravljene pritožbe. Zato pa te razmere le jemljemo c. k. uradom ugled in zaupanje pri ljudstvu.

Tako jih je treba prisiliti. Kakor je bilo v „Edinosti“ že večkrat omenjeno, so se protivili nekateri vaški predstojniki (kapodistreti) spodnje tržaške okolice izdajati za šolo obiskujoče otroke slovenske narodnosti ubožne liste, z namenom, da prisilijo dotične roditelje v vplačevanje šolnine.

Isto se je zgodilo tudi od strani vaškega predstojnika v Rojanu, mnogopoznanega Ernesta Oblaka, ki se je izrazil naproti ubožne liste zahtevajočim strankam, da on ni obvezan izdajati strankam netai-

janskega mišljenja nikakih spricval, da ne pozna oblasti, ki bi ga v to prisilila, in da se ravna edinole po navodilih predpostavljene mu mestnega magistrata, kateremu edinemu je zato tudi odgovoren.

Dotične stranke so se pritožile proti temu na c. k. namestništvo, katero je, kakor sem poročeval, naložilo Oblaku potem mestnega magistrata, da izda nemudoma omenjena spricvala in jih določi namestništvo v svrhu razdelitve dotičnim strankam.

Ker je torej Oblaku zapihal veter od zgoraj, se je tudi hitro ganil in je pozval z nepričakovano naglostjo dotične stranke, — to je 7 roditeljev slov. trgovsko šolo obiskujočih otrok, — v zadevi poizvedovanja o njihovem imetju v svoj urad, kjer jim je naxanil, da dobe spricvala potem c. k. namestništva.

Drugega komentarja v tej zadevi menda ni treba, ampak pametno bi bilo, ako bi dotične stranke zahtevale od Ernesta Oblaka odškodnino za izgubljeni čas in bi ga prisilile eventualno sodnim potom.

Razlika med revežem in gospodom. „Il Piccolo“ z dne 28. minolega meseca novembra je priobčil notico, v kateri je povedal, da je prejšnji večer neki gospod R. P. na ulici Giorgio Vasari pričakoval gospoda F. M., glavnega urednika lista „Il Corriere Adriatico“ in da ga je dvakrat ovrknil s pasjim bičem po obrazu, in sicer zato, ker je „Corriere Adriatico“ priobčil neko obrekovalno notico na škodo gospoda R. P.

Mi moramo tu povedati, da oni R. P. ni nihče drugi, nego gospod Robert Pattay, sin poštnega ravnatelja Pattaya, in da je ta gospod dne 27. novembra t. l. čakal gosp. Frana Milosta na cesti in v družbi prijateljev Zanzolo, Fischer in Sandriacelli (ki so čakali sedeli v avtomobilu, ki so ga bili najeli v to svrhu za 40 kron in ki so vsi, kakor tudi Robert Pattay, uradniki pri Kreditnem zavodu) in je dvakrat zamahnil s pasjim bičem, ne da bi ga bil zadel, ker je bil g. F. Milost nastavljen roke.

Vzrok temu zavrtnemu napadu je bil, da je „Corriere Adriatico“ nekoliko dni prej priobčil notico, da je neki gospod skušal... vkrotiti služkinjo. V notici pa ni bilo povedano ne ime gospoda, ne ime dekle. Vendar se je čutil Robert Pattay radi tega užaljenega in je vsled te notice napadel g. F. Milosta.

In sedaj se kaže očividna razlika med gospodom in revežem, kajti, če bi ne bilo te razlike, bi moral n. pr. pismonoša Bavcon, ki so ga svoj čas listi označali kakor tatu, čakati urednike onih listov naravnost s kanonom, če je že gospod R. Pattay čakal g. Milosta s pasjim bičem.

Tu je ravno razlika med revežem in gospodom...!

Tržaški „Sokol“ priredi danes zvečer svoj Miklavžev večer. Našemu prekornemu „Sokolu“ je v zadnjem času, radi nerabnosti telovadnice, bilo delovanje jako oteženo. V prihodnjih dneh se prične telovadba v novi zračni telovadnici v ulici Stadion 21. Sokolov veselilni odsek pa je začel od druge strani skrbeti za zabavo tržaškemu slovenskemu občinstvu. Danes se torej vrši prva prireditev. Z gotovostjo pričakujemo najbujnejše udeležbe, saj pokažemo tržaški Slovani s tem, da hočemo „Sokolu“ pomagati k novemu življenju.

Za veliki Ciril-Metodov ples, ki se bo vršil dne 7. svečana 1914., se je konstituiral sledeči odbor: predsednik Slavoj Dimnik; podpredsednik Vekoslav Carlavari; tajnika: Božo Borštnik in Milan Hojka; blagajnika: Fran Lentič in Anton Ziberna. Ker slavimo letos deseti C. M. ples, se je sestavil, da se ta znamenita obletnica kolikor mogoče proslavi, častni odbor, sestojec iz vseh prejšnjih predsednikov C. M. plesov v Trstu, in sicer: dr. Josip Abram, častni predsednik, dr. Fran Bračič, častni podpredsednik, dr. Josip Mandič, dr. Anton Delak, dr. Ivan Tomašič, Andrej Čok, dr. Ivan Bančič, dr. Ivan M. Čok in dr. Josip Giacconi, častni odborniki.

Odbor se bo trudil, da se deseti C. M. ples čim uspešneje proslavi in tako pomore naši prepotrebni CMD. Vse predpriprave so že v polnem teku.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prosi svoje podružnice, da določijo svoje prispevke na članarini, darovih t. l. d. vodsivni blagajni zanesljivo še ta mesec.

Podružnični blagajniki, oziroma odborniki in drugi oskrbniki naj odpro družbne nabiralnike. Opozarjamo tem potom, da nekatere podružnice to leto še niso poslate nobenih prispevkov. Članarina naj se pobere, listotako naj se prispevek iz nabiralnika nakaže po poštno čekovni položnici. Kdor ulma položnice, naj se obrne na družbo pisarno v Ljubljano (Narodni dom). C. M. družba opozarja tudi na objavljene zadnje tri mesečne izkaze za september, oktober in november t. l. v slovenskih časopisih. Iz teh je razvidno, da se je izdalo za poravnava raznih računov in drugih neizplačenih iz prepotrebni stroškov velike vsote iz družbine glavnice, oziroma zapuščenih skladov. Želati je, da bi bilo nadalje več odhodkov, vsaj toliko, da bi ti krili tekoče in neizogibne stroške.

Družbi sv. Cirila in Metoda je nazkazal g. okr. šolski nadzornik Matko Kanite med drugimi tudi 6 K 50 via., prebitek pri igri v veseli družbi pri g. M. Kanite. Na lousu g. Ivana Pahernika na Larnici dne 27. 11. t. l. se je nabralo 7 K 10 via., vazio je poslal družbi g. podruž. načelnik Anton Goddec. — Mesto Miklavževega drila sojlim trem malčkom poslila je g. Danca Ljuboveviča v Zagrebu C. M. družbi 10 K. Čezsška mladina je družbi nazkazala K 24. Na svatbi g. župana Ivana Kac z gosp. Anico Zorman dne 27. X. se je nabralo K 20; družbi je to svoto vposlala C. M. podružnica v Slov. Gradcu. G. ca Berta Kenda v Tolminu je nazkazala K 6 iz nabiralnika v gostilni „Pri Kranjcu“.

Ep'demija tifusa. Vže nekaj tednov se polagoma širi trebušni tifus ali legar po našem mestu in okolici. Dusej se ni še pojavila ta nalezljiva bolezen na nevaren način, ali, ker se posebno na Barrieri in pri Sv. Ivanu pojavljajo slučajni tifusi, namerava mestni fizikat potem posebne komisije strogo preiskovati razne higijske nedostanke, ki bi utegajli povzročevati nadaljeje razširjanje bolezni. Pred vsem je treba obratiti pozornost na vodo iz vodnjakov, ki utegajo biti okuženi in jih to treba z ozirom na to vsaj začasno zapreti. Prebivalstvo sme zatorej zahtevati, da mu magistrat na mesto prepovedane vode iz vodnjakov privaja pitno vodo iz nabrežinskega vodovoda v zadostni meri. Nevarnost razširjevanja tifusa obstaja tudi v mnogi nabrani nesugi v raznih potokih in kanalih ob okoliških cestah, na katere se steka gnojica iz stranišč in hlevov. Dobro bo, ako naše ljudstvo pokaže komisiji te hude higijske nedostanke, ki jih je zakrivil tudi naš magistrat z znano svojo nemarnostjo.

Opozarjamo naše ljudstvo, da se tifus posebno razširja z umazanim perilom in pa potom pralne vode ter z uživanjem nezadostno oprane zelenjave. Mestni magistrat razglša, da tudi prepovedi nabiranja smeti in gnoja v bližini hiš in cest ter da pregleda stranski in hleve, da se nedostaki odpravijo.

Končno je priporočati, naj se ljudstvo povsod poslužuje le nabrežinske pitne vode in izogiba vodu iz vodnjakov, ki se sedaj, ob razširjanju epidemije, lahko okužijo.

Dekani. Dne 9. decembra 1913. se bo vršil v Dekanih redni živalski in kramarski sejem. Ker so drugi semjli v sled raznih boleznih zaprti, je pričakovati obile udeležbe.

Tržaška mala kronika.

Trst, 5. decembra.

Stavka voznikov se še nadaljuje in se je celo razširila. Splošna delniška transportna družba je namreč dajala uprugo tudi mestni požarni brambli. Danes jutraj pa so tudi pri požarni brambli zaposleni vozniki zapustili delo. Gasilci opravljajo službo le s tremi avtomobili. Hleve in kolnice transportne družbe še vedno stražijo policijski stražniki.

Okradla sta jo. Sročili so sedeli pri neki mizi v kavarni „Monciato“ 24letni Rafael Menesati, rojen v Trstu, pristojen pa v Firenco, stanujoč v ul. na Montuoco št. 3, Anton Pokovič, star 23 let, Tržanec, stanujoč v ul. Milna na veter št. 19, in pa 20letna služkinja Ivana Salovič, rodom iz Celja, stanujoča v Riguttijski ulici št. 9. Salovičeva je pregledovala ilustrirane časopise in je bila tako zaverovana v podobe, da ni niti opazila, da je Monciati izmeknil denarico, je ukradel iz nje bankovec za dvanajset kron in ga nadomestil z nekim reklamnim listkom. Ko je imel Monciati bankovec, ga je izročil svojemu prijatelju Pokoviču. Salovičeva pa je kmalu prišla na to, da je okradena in je naznanila stvar policiji, narkar sta bila Monciati in Pokovič aretirana.

Kap ga je zadel. Danes dopoldne ob 9 je bil poklican zdravnik rešine postaje v trgovino z jetvinami v Rossetijevi ul. št. 29. Trgovina je last 60letnega Alojzija Boxcarolija in prav zaradi njega samega so morali klicati zdravnika, ki je konstatiral, da je Boxcarolija zadel kap. Podal mu je prvo pomoč in ga potem dal odpeljati v bolnišnico.

Zaradi tatvine. Neki stražnik je zasačil v Starem mestu dva možakarja, ki sta prodajala različne kose obleke. Ker je takoj posumel, da gre za ukradeno stvar, tu je prijel in odvedel na staromestni policijski komisariat. Po kratkem poizvedovanju se je dognalo, da je bila obleka malo prej ukradena nekemu Nikoli Contiju v ul. Stelva Pellica št. 6 in je bila vredna okrog 100 K. Ko so tatova pošteno prišli, sta priznala tatvino. Bila sta pa to 31letni Franc Altmann iz Beljaka in 30letni Gvidon Reinhardt iz Rumburka.

Ogenj. Danes ponoči, nekako proti trem, so poklicali gasilce v zagato sv. Evfemije, kjer je nastal ogenj v delavnici nekoga Jakoba Kolma, ki se nahaja na št. 7

Danes zvečer vsi na koncert v gostilno Binko Kosič, ulica Carradori 15.

imenovane ulice. Preden pa so prišli gasilci, pa se je ožen tudi že razširil na sosednjo mizarstvo delavnico nekoga Aleksandra Barborinija. Gasilci so imeli precej dela preden so pogasili ogenj, a pozvana straža je ostala do jutra na pogorišču. Škoda je precej občutna.

K tatvinam v Lloydovih skladiščih. Poročali smo že o tatvinah, ki so se vršile v Lloydovih skladiščih v stari prosti luki, po katerih je bila Lloydova uprava odškodovana precej znatno. Poročali smo tudi, da so bili vsled teh tatvin aretirani neki ladijski natakter ter skladiščnik v Lloydovih skladiščih. Preiskava pa se je še nadaljevala in aretirani je bil sedaj še drug Lloydov skladiščnik, neki Hektor Tossutti, ki se tudi bavi z vozniki podjetjem. Nadalje je iz vršla policija hišno preiskavo pri ljubimski aretirane skladiščnika Bidolija, neki Josipin Brekavškovi in je zaplenila tamkaj več stvari, ki so bile ukradene v Lloydovih skladiščih.

Zaradi javnega nasilstva in telesne poškodbe. Franc Borovič, star 33 let, rodom iz Ljubljane, stanujoč v ulici Milna na veter števil. 33, se je snoči v Obočni ulici (Arcata) spril z nekim Zimmermannom. V prepiru sta se tudi sprijela in Borovič je Zimmermanna tudi poškodoval na licu. Krk je privabil stražnika, ki je pozval Boroviča, naj gre z njim na policijski inšpektorat, česar pa Borovič ni hotel storiti, temveč se je upril aretaciji z vso silo. Pograbil ga je celo za grlo, mu raztrgal vrstico, na kateri je imel pritrjeno piščalko, in mu je odtrgal tudi polumec. Z največjo težavo ga je spravil stražnik na policijski inšpektorat v ul. Josipa Parinija in potem v zapor.

Slovensko gledališče v Trstu.

V nedeljo dne 7. t. m., popoldne ob 3.30 se uprizori kot kronika predstava (tragidija nesmrtnega Šekspira

„OTELLO“

Cene so samo dvojne. Vsi sedeži, v ložah, parterju in na galeriji, stanejo samo po 1 krono. Stojlišča v imenovanih prostorih pa samo 50 vinarjev.

Zvečer nastopi prvič na našem odru bivši tenorist slovenske opere v Ljubljani in ljubljeneec ljubljanskega občinstva

Stanislav Orželski.

In sicer v krasni Straussovi operi

„CIGAN BARON“.

Ostale vloge so v rokah g.ice Fritzove, g.ice Lepušev, g.ice Kovačičev, ter gg. Dragutinoviča, Rumpelja, Ferluga in Ljubiča. Začetek ob 8.15.

Predstava je v abonementu.

V ponedeljek 8. t. m. popoldne se ponovi

„CIGAN BARON“

z Orželskim v naslovni vlogi. Tako bo moglo tudi popoldansko občinstvo čuti odličnega tenorista Orželskega.

Zvečer pa se uprizori drama italijanskega pisatelja Traversa

„SVATBENO POTOVANJE“.

Ta drama spada med najboljše proizvode novejših dramske italijanske produkcije ter je imela tudi na nemških odrih popoln uspeh.

Ta predstava, o kateri se spregovorimo, je izven abonementa.

Začetek ob 8.15.

Vstopnice in sedeži so v razprodaji pri dnevnem gledališki blagajni v „Narodnem domu“ (glavni vhod).

V g. Orželskem izpovedna naše občinstvo pevca slavnega glasu in izborne šole. Najboljši tenor, ki ga je svoj čas imela ljubljanska opera, je vsekakor gosp. Orželski od tedaj le še znatno napredoval. Njegov glas je mnogo pridobil vsled dobre šole, katero je ravnokar absolviral v Milanu. Že pri skušnjah je očaral s svojim glasom prisotne člane gledališča, ter s svojo igro in petjem gotovo tudi popolnoma zadovoljil naše občinstvo. Njegove pevske kvalitete so tako slajne, da se Orželski lahko prišteva med najboljše tenoriste, ki so kdaj nastopali v Trstu, in lahko trdimo, da tudi v italijanskih gledališčih ni nastopal boljši tenor.

Higijena dihanja je za zdrave in bolne neobhodno potrebna. Navadno se začne negovati dihalne organe šele tedaj, ko zahtevajo isti vsled oslabelosti ali bolečin posebne paznje.

Vsled prodirajoče znanstvenosti nam je znano, da sta mala zagrizenost ali pa brezpomembna kašelj ne ravno tako nevarna, kakor v resnici izgledata, kajti tihoči in tihoči slučajev nas uče, da so bila navidezno lahka vnetja vzrok kroničnim bronhijalnim katarjem in težkim pljučnim boleznim. Kako sta mučna in nevarna kašelj in katar ni treba posebno

Torej tega redkega pevca umetnika bomo imeli priliko čuti. Žal, da samo dvakrat, ker je gosp. Orželski angažiran na velikem ruskem gledališču v Kijevu.

Društvene vesti.

Miklavžev večer „Sokola“. Zanimanje od strani občinstva je veliko. I ni čudno: vspej je zanimiv, saj sodeluje naše vrlo pevsko društvo „Trst“ in pa novo ustanovljeni orkester na loč naše „Narodne delavske organizacije“. Čujemo, da bo Miklavž v svojem govoru jako pohvalil one, ki to služijo in bogato obdaroval svoje milence. Marsikateri niti ne pričakuje, da bo med temi milenci, pride naj, kesal se ne bo nihče. Darove sprejema g. Blička v „Narodnem domu“.

Danes popoldne ob 2.30 se bo vršil v otroškem vrtcu pri Sv. Jakobu Miklavžev večer. — Starši, ki imajo otroke v vrtcu, naj jih pripeljejo točno ob določeni uri v vrtce.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah. Vsi pevci naj pridejo prav gotovo v nedeljo, dne 7. t. m., točno ob 1. uri popoldne v društvene prostore, kjer bo pevski vaja.

Podružnica CMD na Vrdelci priredi — kakor že objavljeno — jutri, v nedeljo, dne 7. t. m. ob 4 popoldne „Miklavžev večer“ v prostorih Gospodarskega društva istotam s sledečim sporedom: igra, deklaracija, petje ter nastop Miklavža s krasnim spremljevalcem. Vstopnina 40 vln., sedeži 20 vln. — Torej na veselo svidenja v družbi Miklavža. Darila je prinesli v otroški vrtce istotam.

Tovariši zaupniki „Zveze jugoslovanskih železničarjev“! Vabimo vas, da se zanesljivo udeležite važnega zaupnega sestanka, ki se vrši danes ob 8 zvečer v društvenih prostorih, ulica sv. Frančiška št. 2.

Podružnica CMD v Rojanu priredi običajni vsakoletni Miklavžev večer za male in velike otroke jutri v nedeljo v prostorih „Konsumnega društva“ v Rojanu (pri cerkvi) z edino točko, nastopom sv. Miklavža s slajnim spremljevalcem. Po nastopu Miklavža se vrši prosta zabava. Začetek ob 4.30 popoldne.

Radovoljni darovi, ki so namenjeni za hrano revnim otrokom, obiskujočim družbeni vrtce, se hvaležno sprejemajo. — Darovi, namenjeni otrokom in odraslim, se bodo sprejemali v družbenem vrtcu, ali pa v gostilni „Kons. društva“.

Magdalenska podružnica CMD opozarja še enkrat rodoljubne Magdalence, Zgornje in Spodnje, na prvi Miklavžev večer, ki ga priredi jutri v nedeljo v dvorani gostilne gosp. Ant. Člača pri Sv. Mar. Magd. Spodnji, na katerem sodelujejo vrlo pevsko društvo „Siava“ in škedenjska mladeniška godba. Za „kolo sreče“ so pripravili krasni dobinki. Uprizori se tudi veselo igra in loterija. Sv. Miklavž pričakuje, da obdari vse, staro in mlado, omožene in oženjene vdove in samice. Darove z namenim naslovom sprejema postrežnica v otroškem vrtcu pri Sv. Mar. Magd. Zgornji do nedelje popoldne in gospa Tončka Miklavčev pri Sv. Mar. Magd. Spodnji. Začetek koncerta ob 4.30 popoldne in traja koncert do 10 zvečer.

Vstopnina 40 vln. za osebo. Otroci so prosti vstopnine.

Miklavžev večer, ki ga priredi veselilni odsek Trgov. izobr. društva v ponedeljek dne 8. t. m., bo kakor vsako leto tudi letos animirana družinska prireditev.

Začetek ob 7 zvečer. Darove kolkovane z narodnim koikom, sprejema sluga v društvenih prostorih, ulica S. Francesco št. 2, I. nad.

Pevsko društvo „Trst“. Vsi pevci in pevke naj se zbere danes ob 8 zvečer v društvenih prostorih, ker sodelujemo na Miklavževem večeru, ki ga priredi tržaški Sokol.

Nar. delavska organizacija.

Novo brutalno postopanje socijalnih demokratov v Nabrežini. (Dopis iz Nabrežine.) Pred kratkim se je dogodil vnebovpljiv dogodek. Neki domač delavec je bil prisiljen iti iskat dela od enega podjetja k drugemu, kjer je bil tudi sprejet. In ko je dotičnik nastopil delo, sta pristopila precej

naglašati. Vendar smatramo potrebno omeniti previdnost, ki jo mora imeti oni, ki kašlja z ozirom na lastno zdravje in človeštvo.

Oni, ki je prehlajen in se hoče obvarovati influence in pljučnih bolezni, naj prične pri najmanjšem kašlju z sistematičnim zdravljenjem, ki učinkuje pomirjevalno in krepično na dihalne organe.

„Sirolin Roche“ utrjuje pljuča: mrzlica in pot se poavlja v vedno manjši meri, dokler popolnoma izgineta; pljunek postaja redkejši in izgine v kratkem. Pri

grlnih boleznih in katarju se pokaže raztorilna moč in učinek takoj po prvem požirku.

„Sirolin Roche“ ima izboren okus, ki se prilježe toliko odraslim kolikor otrokom, ter omogočuje vsled tega daljše zdravljenje. Kar pa posebno stavi „Sirolin Roche“ v ospredje, je njegova lastnost, da povečuje slast do jedi, ter pospešuje in uravnava prebavo. S tem je dana bolniku uspešnejša hrana, ki mu pomaga do pri-rastka teže in s to združene moči. Tako skrbi „Sirolin Roche“ za hitro ozdravljenje ter splošno blagostanje.

Bodi še tukaj omenjeno, da se „Sirolin Roche“ od mnogih zdravnikov predpisuje ter toplo priporoča.

Prikladnost „Sirolin Roche“ je dobra prednost, ki odpušča, da se ga daje tudi najmanjšim otrokom. Skrbne matere imajo v svoji domači lekarni, kjer imajo za vsak slučaj prehlajenja izborna sredstva pri rokah. „Sirolin Roche“ da dihalnim organom odpornost, ter jih varuje pred vsako nevarnostjo, ki jo prinaša v obilni meri slabo vreme.

Preprečitev bolezni, je najboljšo zdravljenje.

::: Splošna hranilnica :::

TRST, via Torre Bianca št. 41 v bližini kavarne „Nuova York“.

Edini slovenski denarni zavod na Primorskem, ki je upravičen sprejemati hranilne vloge, za katere se zahteva

pupilarna varnost.

Pri „Splošni hranilnici“ v Trstu morejo torej vlagati varuži in oskrbniki denar svojih varovancev, županstva občinski ter cerkvene oblasti cerkveni denar in sodišča sprejemajo vložne knjižice „Splošne hranilnice“ v Trstu za mladoletne otroke v sodno shrambo.

Poslovanje zavoda se vrši pod državnim nadzorstvom.

Vlagajo se lahko zneski od 2 K dalje. — Rentni davek plačuje hranilnica sama.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4%

Obresti se pripisujejo h glavnici dvakrat v letu.

Natančnejša pojasnila v vseh zadevah hranilničnega poslovanja daje ravnateljstvo.

Uradne ure: od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne.

Poštno-hranilnični račun št. 137.019.

TOVARNA

ROULEAUX

Ing. LUDOVIK FISCHER

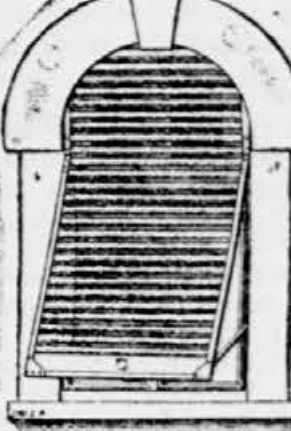
Ulica Moreri 72 TRST-ROJAN

TELEFON 14-41 dvakrat

Izdeluje jeklene kakor tudi lesene

ROULEAUX

Ima v zalogi vse potrebščine za lesene in železne ROULEAUX.

Najkoristnejše božično darilo je stvarni stroj SINGER!

Pravi šivalni stroj SINGER se prodaja samo

v naših lastnih prodajalnicah, ki se spoznajo

po tej znamki.

Pazite na ponaredbe. Prospekti in uzorci del brezplačno. Poprave točno in po zmernih cenah. Plačila na obroke

SINGER Ko. delničarsko društvo šivalnih strojev

TRST - CORSO št. 20 - TRST

ULICA CARLO GHEGA št. 13.

ULICA GIUSEPPE CAPRIN št. 5.

DOBRO VINO

belo in črno

Pristnost se jamči. - ANTON SINKOVIC

Koper - Via Combi št. 698 - Koper.

IVO KROŠEL, Trst, ul. delle Poste 5.

(naslednik M. SALARINI)

„Alla città di Londra“

Velika zaloga izgotovljenih oblek

navadne in najfinejše, za gospode in dečke. Zimske obleke, površniki in suknje. Moderna avtorizovana lastna krojačnica izvršuje eleganten in moderen kroj po nizkih cenah.

::: NARODNA POSOJILNICA IN HRANILNICA v TRSTU :::

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

NOVA ULICA ŠT. 13, II. NADSTROPJE

sprejema in obrestuje **vloge na knjižice po 4¹/₂ - 4³/₄ - 5%**

Daje posojila na menjice in vrednote na mesečna ali tedenska odplačila.

Eskomptuje trgovske menjice. Prodaja srečke na mesečne obroke.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljše sloves. Narodnjaki, naročite pri domači trgovci, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. - Priporočam J. J. SUBAN, Trst, C. Vassal 28

k njemu dva renikola (socijalna demokrata) ter mu naznanja, da ne sme delati, ker ni član socijalno-demokratske organizacije in da se mora takoj obrniti do voditeljev socijalnih demokratov ter priletni črno na bel, da se je organiziral, drugače da mu ne pomagajo več stopnice na most, ki se izdehuje. Poglejte, domačini! Po rodu bratje, kam je prišla naša organizacija? Socijalni demokrati razsajajo tako, da si niti na svoji domovini zemlji ne smemo služiti kruha. Delavci! Socijalni demokrati stojijo na stališču, da imajo tuji, Italijani in Nemci, pravico z nami na lastnih tleh pometati. Dobro pogledajte, v kako organizacijo vstopite in ne dajte se več voditi od internacionalnih teroristov. Stopite v vrste „Narodne delavske organizacije“, katera se bojuje za pravice slovenskih delavcev na domačih tleh. Marici in njegovi kompaniji bi moral pokazati vsak pošten delavec hrbet. Proč od te goile družbe! Vsi v Narodno delavsko organizacijo!

Resen delavec.

Za podružnico NDO pri Sv. Ivanu so prevzeli na ogo vpisovanja članov zaupniki pripravljalnega odbora. Poleg tega se bodo vpisovali novi člani tudi v svetovlaskem „Narodnem domu“ (v posebnih sobi) vsak večer od 7 do 8 in pol; ob nedeljah pa od 10 dopoldne do 1 popoldne. Kakor stvari stoji, nam bo mogoče kmalu sklicati ustanovni občni zbor. Ker so prevzeli vodstvo organizatoričnega dela pri Sv. Ivanu marljivi in odlični bojovníci, je upati, da se v tem kraju organizacija močno utrdi. Kdor do dandanes ni še priglasičen in bi rad pristopil k podružnici, naj se blagovoli priglasi v gorlomejnem prostoru ali pa pri zaupnikih. Vsekakor pa naj vsakdo prevzame nalogo navdušenega agitatorja — saj gre vendar za plemenite namene.

Skupina delavcev v plavžih. Danes, sobota, ob 7 zvečer društven shod v „Gospodarskem društvu“ v Škedenju.

Godci NDO so povabljeni za jutri, v nedeljo, ob 11 dopoldne v prostore NDO, ul. sv. Frančiška št. 2, kjer se vrši zelo važno posvetovanje.

Podružnica NDO pri Sv. Jakobu. Danes, v soboto, ob 8 zvečer odborova seja.

Predavanje NDO. Prvo letošnje predavanje priredi NDO dne 14. t. m. v dvorani „Nar. doma“. Predaval bo tov. dr. Josip Mandič o zanimivem predmetu: „Zločin in družba“.

Sestanek za služkinje priredi ženska skupina NDO v ponedeljek (praznik) ob 4 in pol popoldne v prostorih „Tizškega podpornega in bralnega društva“ v ulici Torre bianca št. 41. — V zadnjem času, ko je ženska skupina nekoliko dremala, so gospodinje zopet začele prav slabo postopati s slovenskimi služkinjami in potrebo je, da si organizacijo močno utrdimo. Tovarišice! Pridite na sestanek v obilnem številu!

Odbor „Zveze jugoslovanskih pekarskih pomočnikov“ ima danes ob 5 popoldne važno sejo, ki naj se je vsi odborniki zanesljivo udeležijo.

Vesti iz Goriške.

„Sokol“ v Ajdovščini priredi jutri v nedeljo ob 4 pop. v dvorani g. Bratina „Miklavžev večer“ za male in velike. Spored zelo zanimiv.

Iz Sežane. Tukajšnji „Klub dramatičnih dijetantov“ priredi jutri v nedeljo točno ob 7.30 zvečer in ponedeljek ob 4 popoldne ljudsko igro „Milnar in njegova hči“. Vstopnina s sedežem K 1.20, vstopnina s stoliščem 60 vin. Posebna vabila se ne pošiljajo.

„Sokol“ v Gorici priredi „Miklavžev večer“ jutri v nedeljo ob 8 zvečer v „Trgovskem domu“.

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici priredi v sredo 17. t. m. „Večer narodnih pesmi“. Na sporedu so slovesne Hubadove slovenske narodne pesmi, srbske in Pirnatove narodne pesmi.

Bankovec 50 K je ukradel neznan tat iz mesnice Frana Barnebe v Gorici. Tat je pobral 50 K, drugih 200 K pa je pustil pri miru, dasi bi jih bil lahko pobral. Sedaj ga iščejo.

Predavanje v Gorici. V seriji predavanj Narodne Prosvete so se izvršila do sedaj štiri. Predavali so prof. Ilačič o Balkanu, dr. Vošnjak o varstvu manjšin, prof. Seidi nam je predočeval rastlinstvo in razodel novo umevanje rastlinstva, v soboto je imel velenjivo predavanje prof. dr. Grošelj iz Ljubljane o prirodi, torej raznovrstna predavanja.

Danes v soboto pa se preselimo na gospodarska tla. Znamenit gospodar, eden najizvstnejših, če ne najizvstnejših poznavalec hrvatskih gospodarskih razmer stopi pred nas in nam bo predaval: Milan Krečič.

Lani je bilo veliko zanimanje za hrvatska predavanja, se-li obnesejo? In obnesli so se. Dobilo se je koga, ki je vendar malce pogodrnjal, češ, vendar hrvatsko predavanje, to ne gre. Prišel je marsikdo poslušati, češ, kako bo? In bilo je prav in vsem razumljivo, saj je predavatelj govoril naš jugoslovanski jezik. Vse smo umeli, vsi so umeli in zdaj je bilo čuti odobravanje vmes govora, sedaj nasmeh, znak občega umevanja.

Letos pride tudi par predavateljev iz Hrvatske. Spodobijo se za nas goriške Slovence, da jih sprejmemo bratsko in da poslušamo v obilnem številu njihova predavanja. Lepo govore in zanimivo stvarino obdelavajo. Začnimo danes v soboto z obilnim obiskom!

Porotno zasedanje v Gorici. Zadnje v tekočem letu, prične v torek 9. decembra. Na vrsti so tri razprave radi žaljenja časti potom tirka, in sicer v torek proti istu „L'Eco“, toži deželni poslanec dr. Pettarin, v sredo proti „Novemu Času“, toži deželni poslanec Kovač, v četrtek proti „Novemu Času“, toži deželni poslanec Miklavž. Potem pride za vrsto dolga razprava proti ponarejevalcem denarja in razpečevalcem tega denarja, ki bo trajala več dni, morda ves teden.

DAROVI.

— Slovenski obrtni nadaljevalni šoli v Trstu so darovali pekovski mojstri zopet K 10. Velikodušnim in požrtvovalnim darovalcem, ki na ta način najlepše dokazujejo, kako jim je na srcu dobrobit njim v ak izročene mladine prav iskrena hvale!

— Ob priliki poroke g. Karola Košuta z gospico Gizelo Strk je nabrala Zofka Košutova K 830, za CMD. Denar brani podružnica v Sv. Križu.

— Darovi za šentjakobsko podružnico CMD: Milka Lapanja nabrala v gostilni „Jadrin“ pri Sv. Jakobu K 10.04.

MALI OGLASI
se računajo po 4 stot. besedo.
Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Radoslavov 23. Sestane, najljubše tu v Trstu. Dan in uro določite Vi, najrajši na nedeljo, ker imam več časa. S spoštovanjem ZVONIMIRA. 2920

Prešiči mladi obojga spola se v večji množini prodajo v Volčjem gradu št. 53 in št. 7, pošta Komen. 2884

Slovenska družina odda sbo go-podo. Ulica Tor San Lorenzo št. 10, vrata III, 12. 2911

Gospodična išče službe kot prodajalka. Ul. Conti št. 40, tobakarna. (2:12) 2918

Odda se dobra, snažna postelja poštemu mladeniču. — Ulica Farneto št. 44, mezzanin 20. 2918

Odprla se je na novo urejena gosti na „Pri Martinu“ v Padričah št. 60, pri Trstu. 2917

Iščem gospodično kot bonne za svoje otroke, samo za popoldne. Zahteva se znanje hrvatskega jezika. Nastop takoj. Naslov pove Ina. oddel. Edinosti. 2918

Spalna soba krasna, moderna, se prodaja za K 295.—. Šivalni stroj za vezanje, polovična cena, stolice iz pristnega umnja po nizki ceni. Trst, ul. Rancio 8, I. de-no. 2927

Opozarjam prizadete osebe, da ne prizajem in ne bom plačal dolgov svoje lshkomišljene žene Uršule. — Ignac Koc, Trst, V. Pentic di Scorcio 415. 2921

Meblirana soba se odda takoj v ulici Miramar št. 11, I. nad. 2928

Išče se pridna ne premlada, čista in vestna služkinja, ki zna kuhati in opravljati vsa domača dela. — Naslov pove Inerati oddel. Edinosti. 2923

Proda se dobro ohranjen številnik s urami, luknjami, kotlom za vodo in pečjo, kakor tudi potrebne cevi, v Rojano, Vicolo dele Rose št. 40, I. nad. 2890

Proda se prenovljena hiša s 4 prostori. Naslov pove Ina. odd. Edinosti. (2663)

Praktikantinja večja slovenske, nemščine in italijanske v go-arou, išče mesta. Ponudbe pod „OLGA“ na Inerati oddel. Edinosti. 2874

Cepljene tite refošk in bele vrste se vdabé pri Tavčarju v Krepiljah, pošta Dutovlje pol ure oddaljeno od postaje Repen-tabor ali Dutovlje-Skopo. 2894

Izurjen mladenič iz Bolgarske išče delo kot šofer, elektrotehnik, maš. nist ali slično. Ima dobra pričevala. Prijazne ponudbe pod Velko Petrof na Inerati oddel. Edinosti. 2655

Mate Plenković, Trst ul. del Pozzo št. 20. Priporoča cenjenemu občinstvu svojo gostilno z razpro-dajo damatinskega v na rve vrste. Pivo prvovrstno. Domača kuhinja. Postrežba točna. 2838

PRIREDTIVE IN ZABAVE.

Miklavžev večer se vrši v soboto, dne 6. t. m. v gostilni „Jadrin“. Sodeluje mandolinistična skupina „Viktor Parna“. 2891

Plesni venčak priredi Šentjakobska Či-talnica v dvorani „K. n-sumnega društva“ v ponedeljek, dne 8. t. m., od 6 do 11 zvečer. 2924

PRIPOROČLJIVE TVRDKÉ.

Brivski in lasuljarski salon Trst, ulica Setti fontane št. 8. Točna in higijena pos-trežba. Veika izbira parfemov. Vsakovrstna lasuljarska dela po zmerni ceni. 1617

Fran Saksida ulica Fornace 13. rovarna in trgovina glasovirjev in pianinov. Razpošilja na vse kraje. Izvršuje vsakovrstna popraviljanja. Delo zajeamčeno. Cene zmjerne. Svoji k svojim! 224

Anton Novak, brivec v Trstu, vedere št. 57, se toplo priporoča cenj slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2660

Ul. Cavana 15, nasproti škofijske palače prostovoljna likvidacija

vseh steklenin in porcelane, ki se nahajajo v zalogi.
Izbira namiznih servise ter za kavarno in mivalniške
Interesantno za gostilničarje, krčmarje in kavarnarje.

Kozarci za pivo
1/2 lit. po 30 vin.
1/4 lit. „ 18 „
vinski kozarci po
9 vinarjev,
elegantni stekleni
krozniki po 9 vin.

Jakob Hirsch ulica Cavana št. 15
nasproti škofijske palače

Priporoča se cenjenemu občinstvu Buffet v ulici Ghaga št. 8. To-čijo se prvovrstna vina in pivo. 1804

Čevljarnica „Alia Sartorella“ ulica Arcata št. 5. — Velika izbira obu- obuvale za gospe in gospode. Sprejemajo se naročila ter poprave. Cene zmerna. 1447

Medena obešala za zavese, Kr 3-50 - Potrebščine zmaltri-rane in iz aluminija, leseni predmeti in železnine za domačo uporabo, po ceni, da se ni bati konkuren- — Obrnite se samo do Umberto Cesca, ulica Caserma št. 14. 1682

Ivan Germek (nasledn. Ribarić) priporoča zalogo vsakovrstnega oglja, drv in petroleja po nizki ceni. Pošilja tudi na dom. Trst, ulica Squero nuo o 15, telefon 2243 4032)

Riccardo Baldassi, Rojan, ulica Rojs- št. 7, (poleg „Kor-sumnega društva“) priporoča svojo mesnico.

Priporočam cenjenemu občinstvu svoj buffet Točim prvovrstno Dreherjevo pivo na pipo, brez aparate, in vsakovrstnega vina Trst, ulica Sanità št. 24 (nasproti muzeja Revol-tella). Lastnik: JOSIP TOMAŽIČ.

Franc Zgajnar avtorizirani podjetnik za postavljane parketov in podov vsake vrste ulica della Tesa št. 3 a, nad II, Trst. 1871

Daje se na obče znanje, da se bo vršil v torek 12. t. m. 1913 v Dekanih redni

živinsko-kramarski semenj

Županstvo Dekani

4. 12. 1913.

Župan.

Prva hrvatsko-slavonska parna mlekarina in sirarna - Rončanica (Slavonija)

ponuja po najnižjih cenah po povzetju

čajno maslo, trapist in grojer ter liptavski sir.

Pošilja tudi v 5 kilogram. poštnem omotu. Cenik zastoj in poštnine prosto.

Leopold Kuret - Trst

ulica dell' Istria št. 98 (Sv. Mar. Magd. zgornja) priporoča

svojo trgovino jestvin in ko-lonijalnega blaga.

Postrežba točna. Cene zmerna.

Jos. König
nemški zobotehnik

Trst, ulica San Nicolò št. 18/II
Sprejema od 10 do 1 in od 3 do 8 popol.

Josip Štolfa mizarski mojster, Trst, ulica Belvedere št. 10. — Izvršuje vsakovrstna mizarska dela. 2897

Odlikovana čevljarnica z zlato kolajno v Genovi. Lastna delavnica. Sprejema narčila po meri in popravila. Cene zmerna. Josip Macavel, ulica Conti št. 38. 1864

Briveo in frizer za dame
And. Rojic, Trst
Via Acquedotto 20.
Priporoča se gospodom za dobro in higijeno pos-trežbo.
Damam se priporoča za moderno friziranje, glavo-pranje, barvanje i. t. d.
Vsakovrstna lasna dela se izvršujejo dobro in točno.

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
ordinira od 11—12
Trst, ulica Bonomo 3/II (nasproti Dreherjeve pivovarne).

Mizarska delavnica
Lourenc Ivančič
Trst, ulica Aless. Manzoni 3
izdejuje vsakovrstna pohištvena in stav-binska dela. Ima pripravljene moderne spalne sobe in kuhinjsko pohištvo vseh slogov. — Cene zmerna. Solidno delo.

And. Schleimer

Zaloga moke parnega mlina Bratov Neumann v Aradu. Zaloga kvasa za peke Zastopnik tovarne čokolade in siasčic S. Schmidl v Győr-u. Zaloga masla Margarina avst. tovarne na Dunaju
Trst, ul. Stadion 12
Telefon št. 17.

Umetno - fotografski atelje
Trst, ulica Rivo št. 42
Trst, ulica Rivo št. 42
(pritliče) -- pri Sv. Jakobu -- (pritliče)

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razgled, pomnilke, o-tranjost lokalov, porcelanske plošče za vsakovrstne spomnilke itd. itd.
Posebnost: Poveča-nje vsake fotografije
Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročila tu jih izvršuje na doma, eventualno tudi sonej mesta

ZLATARNICA TAMARO
javlja svojim cenjenim odjemalcem, da se je preselila iz Corso št. 23
v ulico Ponte della
:: Fabbra št. 1 ::
(pod novimi oboki na trgu Carlo Goldoni)
in da je bogato preskrbljena z vsakovrstnimi dragulji, zlatenino in srebrnino ter žepnimi in stenski urami.